

BIP Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

<https://bip.kprm.gov.pl/kpr/form/r7793828829424,Projekt-ustawy-o-kuratorskiej-sluzbie-sadowej.html>
2020-10-23, 14:31

Numer projektu	UD538
Tytuł	Projekt ustawy o kuratorskiej służbie sądowej
Rodzaj dokumentu	projekty ustaw
Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie	Zgodnie z art. 147 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwanej dalej „u.s.p.”, w sądach działają kuratorzy sądowi (kuratorzy rodzinni i kuratorzy dla dorosłych), którzy stanowią służbę kuratorską i wykonują czynności o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym i profilaktycznym oraz inne czynności określone w przepisach szczególnych. Stosownie do art. 154 § 1 i 2 u.s.p. zasady organizacji służby kuratorskiej i wykonywania obowiązków przez kuratorów sądowych oraz status kuratorów sądowych określa odrębna ustawa. Pragmatyką służbową dla kuratorów zawodowych jest ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych, która była dotychczas dziesięciokrotnie nowelizowana. Ponadto na czynności podejmowane przez kuratorów wpływają regulacje zawarte m.in. w: Kodeksie karnym, Kodeksie postępowania karnego, Kodeksie karnym wykonawczym, Kodeksie postępowania cywilnego, ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich, niektórych ustawach regulujących funkcjonowanie administracji publicznej (np. pomoc społeczna, piecza zastępcza), a także rozporządzeniach wykonujących upoważnienia ustawowe zawarte w licznych aktach prawnych (np. ośrodki kuratorskie). Wszystkie ww. źródła prawa podlegały licznym zmianom, wpływając tym samym na sposób funkcjonowania kurateli sądowej i wskazując niejednokrotnie na niespójność rozwiązań w systemie prawa. Podstawowym celem projektowanej ustawy jest poprawa funkcjonowania i organizacji kuratorskiej służby sądowej. Zaproponowane zmiany mają służyć podkreśleniu istotnej roli służby kuratorskiej w systemie wymiaru sprawiedliwości i ukształtowaniu właściwego statusu kuratora sądowego, odpowiadającego charakterowi wykonywanych przez niego zadań oraz jego kompetencjom. Projektowane zmiany mają za zadanie wprowadzić szereg nowych regulacji, które m.in. przyznają niektóre kompetencje prezesowi sądu rejonowego jako pracodawcy kuratora zawodowego, w tym podejmowania pozostałych – poza zastrzeżonymi dla prezesa sądu okręgowego – czynności z zakresu stosunku pracy. Zakłada się również szereg zmian mających na celu zwiększenie sprawności, jakości i efektywności pracy kuratorów sądowych. Przedmiotowe regulacje obejmują w szczególności zagadnienia związane ze stosunkiem pracy zawodowego kuratora sądowego oraz zasadami i trybem powoływania i odwoływania kuratora okręgowego, jako podmiotu sprawującego nadzór nad działalnością kuratorów sądowych w okręgu. Przy opracowywaniu kształtu projektowanych regulacji wzięto pod uwagę postulaty <i>de lege ferenda</i> formułowane przez środowisko kuratorów zawodowych, sędziów oraz przedstawicieli doktryny prawa. Mając powyższe na uwadze, w szczególności ze względu na zakres proponowanych zmian, przyjęto, że osiągnięcie zakładanych celów jest możliwe do zrealizowania poprzez opracowanie nowej ustawy, a nie kolejną nowelizację obecnie obowiązującej.

Istota rozwiązań ujętych w projekcie

Szczegółowe rozwiązania przewidziane w projekcie ustawy o kuratorskiej służbie sądowej:

- wyraźne określenie charakteru zadań wykonywanych przez kuratorów (zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym),
- wprowadzenie nowego, czwartego stopnia służbowego dla kuratorów zawodowych starszego kuratora specjalisty oraz korespondująca w tym zakresie zmiana zasad awansu (okres służby, przypisanie kompetencji awansowania co do zasady prezesowi sądu okręgowego) i wysokości najwyższego mnożnika kwoty bazowej odpowiadającego prestiżowi służby na tym stanowisku,
- wprowadzenie ustawowej regulacji o ocenach okresowych z upoważnieniem ustawowym dla Ministra Sprawiedliwości do określenia – w drodze rozporządzenia – szczegółowych warunków i sposobu dokonywania oceny awansowej,
- sprecyzowanie zasad udzielania płatnego urlopu dla poratowania zdrowia,
- utrzymanie kadencyjności funkcji kuratora okręgowego z modyfikacjami wynikającymi ze skrócenia tej kadencji z 6 do 4 lat oraz modyfikacjami wynikającymi z przepisów przejściowych oraz wprowadzenie 4-letniej kadencji zastępcy kuratora okręgowego i powiązanie jej z kadencją kuratora okręgowego,
- utrzymanie możliwości delegowania kuratora zawodowego z sądu rejonowego do sądu okręgowego, w celu udzielania pomocy w realizacji zadań kuratora okręgowego wraz z doprecyzowaniem zasad przyznawania kuratorowi zawodowemu dodatku i innych świadczeń pieniężnych związanych z takim delegowaniem,
- wprowadzenie kadencyjności funkcji kierownika zespołu sądowej służby kuratorskiej w sądzie rejonowym, wprowadzenie regulacji o zastępstwie kierownika zespołu w czasie jego nieobecności, a także dookreślenie zakresu działania kierownika zespołu,
- wprowadzenie regulacji ustawowej przewidującej, że obsługą biurową zespołu służby kuratorskiej w sądzie rejonowym wykonują sekretariaty, powoływane przez prezesa sądu rejonowego spośród urzędników lub pracowników sądowych, przy uwzględnieniu potrzeb zespołu i możliwości kadrowych sądu;
- przyznanie prezesowi sądu rejonowego niektórych kompetencji pracodawcy kuratora zawodowego, w tym podejmowania pozostałych – poza zastrzeżonymi dla prezesa sądu okręgowego – czynności z zakresu stosunku pracy,
- przyznanie prezesowi sądu rejonowego prawa do gratyfikacji stanowiącej nagrodę pieniężną dla kuratora zawodowego za szczególne osiągnięcia w pracy,
- dookreślenie zasad nadzoru sprawowanego przez kierownika zespołu sądowej służby kuratorskiej nad działalnością zespołu oraz nadzoru sprawowanego przez kuratora okręgowego nad działalnością kuratorów sądowych, a także nadzoru administracyjnego nad działalnością kuratorów sądowych sprawowanego przez prezesa sądu rejonowego i prezesa sądu okręgowego,
- określenie zasad naboru na aplikację (odesłanie do warunków mianowania kuratora zawodowego w określonym zakresie), celów aplikacji, upoważnienie Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia określającego szczegółowe warunki organizacji i trybu odbywania aplikacji kuratorskiej, harmonogramu zajęć praktycznych i teoretycznych, zakresu programowego tej aplikacji,
- zmiana k.k.w. wynikająca z nadania kuratorom dotychczasowych uprawnień sądu w zakresie wyrażania zgody na zmianę miejsca pobytu skazanego na karę ograniczenia wolności oraz adekwatne zmiany w prawie materialnym (Kodeksie wykroczeń oraz Kodeksie karnym),
- określenie warunków powołania na funkcję kuratora społecznego,
- przyznanie prezesowi sądu rejonowego prawa powołania, zawieszenia w czynnościach i odwoływania kuratora społecznego,
- wprowadzenie w k.p.c. nowego rozdziału „Postępowanie wykonawcze w sprawach rodzinnych i opiekuńczych”, tj. przepisów regulujących problematykę postępowania wykonawczego w tego rodzaju sprawach w sposób kompleksowy w jednym akcie prawnym o randze ustawy,
- upoważnienie kuratora sądowego do składania wniosków w sprawach rodzinnych i opiekuńczych,
- przeniesienie do projektowanych przepisów zmieniających k.p.c. regulacji z § 262 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych i rozwinięcie instytucji doprowadzenia dziecka do jednostek organizacyjnych systemu pieczy zastępczej,
- wprowadzenie przepisów uściślających uprawnienia i obowiązki kuratorów sądowych w sprawach, w których sąd ustalił kontakty w obecności kuratora sądowego, w szczególności tak, aby obecność ta ograniczała się przede wszystkim do szczególnie newralgicznych momentów rozpoczęcia i zakończenia kontaktów,
- ograniczenie obecności kuratora sądowego podczas kontaktów rodzica z dzieckiem obszarowo tylko do właściwości miejscowej sądu rodzinnego celem wyeliminowania obecności kuratora przy wielogodzinnych kontaktach w zmieniających się miejscach.

Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu	Łukasz Piebiak Podsekretarz Stanu
Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM	MS
Planowany termin przyjęcia projektu przez RM	III kwartał 2019 r.
Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny)	-

Data modyfikacji : 23.05.2019

[Rejestr zmian](#)
